

De nieuwe uitbreiding van de Navo, de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie, heeft weinig debat uitgelokt bij de traditionele partijen. De stilte rond die uitbreiding kan je niet enkel verklaren door de middelmatigheid van de Belgische media inzake internationale vraagstukken. Neen, het is eerder de algemene consensus rond dit militaire bondgenootschap die elk debat over het nut, de aard en de toekomst ervan in de weg staat. Laten we niet vergeten dat de Navo haar diplomatieke en militaire zetel in Evere heeft en dat levert ons land heel wat inkomsten en prestige op en daarvoor zijn de pragmatische politici die ons land beheren wel gevoelig. Terwijl sociaal-democraten en groenen het vandaag kennelijk wel interessant vinden om het 'unilateralisme' (niet het imperialisme wel te verstaan) van de VS te hekelen, ontsnapt één van hun belangrijkste instrumenten daartoe aan elke kritiek.

Roemenië, Bulgarije, Slovenië, Slovakije en de ex-Sovjetrepublieken Estland, Letland en Litouwen hebben inmiddels ook een lidkaart van de club bemachtigd. Deze toetredingsgolf van landen uit Oost-Europa betekent de vijfde uitbreiding van de Navo sinds haar oprichting in 1949 en de tweede sinds de ineenstorting van het Sovjet-blok. In 1949 zag deze militair-politieke alliantie het daglicht als een speerpunt in de strijd tegen het "communistische blok", dat toen nog beschouwd werd als het hoogste kwaad ter wereld. Door de Navo nu uit te breiden tot aan de poorten van Rusland wil men deze symbolische overwinning van het kapitalisme nog eens extra in de verf zetten.

Wij kijken allerm minst met heimwee terug op de bureaucratische stalinistische regimes. De bipolaire tegenstelling tussen de twee grootmachten bepaalde gedurende lange jaren de verhoudingen in de wereld en verplichtte zowat alle sociale bewegingen en nationale bevrijdingsbewegingen om 'kamp te kiezen'. Natuurlijk heeft de ineenstorting van de stalinistische regimes de weg geopend voor het kapitalistisch herstel in deze landen alsook voor een nieuw internationaal offensief van het Kapitaal, in de vorm van de neoliberale globalisering. Maar tegelijkertijd liet het de sociale bewegingen ook toe om zich te bevrijden van elke betutteling en remming om zich zo stilaan te organiseren op planetair niveau.

De uitbreiding van de Navo toont ook de nieuwe rol aan die het bondgenootschap moet spelen sinds de top van Washington en de interventie in ex-Joegoslavië in 1999; nl die van de rijkswacht van het Kapitaal en de beschermheer van de geostrategische belangen van de Verenigde Staten. Het bondgenootschap moet dus militair kunnen ingrijpen tot ver buiten haar oorspronkelijk interventiegebied. Militair hebben de nieuwe leden weinig toe te voegen aan het bondgenootschap. Ja, ze zullen hun legers wat moeten opkrikken, wat ongetwijfeld tot leuke contracten zal leiden voor het VS-industrieel-militair complex. Maar hun toetreding heeft toch vooral politieke en geostrategische redenen.

Gezien de reeds eerdere aanwezigheid van VS-troepen in Centraal Azië, het Midden Oosten en het Verre Oosten, wordt de 'omsingeling' van Rusland met deze uitbreiding een feit, wat natuurlijk leidt tot ongerustheid en vernedering in Moskou. Je kan ook vaststellen hoe deze nieuwe lidstaten onmiddellijk en gewillig plooiën voor de Amerikaanse "preventieve oorlog tegen het terrorisme". Deze uitbreiding van de Navo verhoogt dus duidelijk de hegemonie van de Verenigde Staten en voert de druk op de Europese Unie op. Het is dus geen toeval dat deze uitbreiding er komt, op hetzelfde moment dat ook de Europese Unie uitbreidt (en ten dele dezelfde landen in haar rangen opneemt). Het gaat om een zet die tot doel heeft de buitenlandse politiek van de Unie te verzwakken en de onbestaande Europese defensiepolitiek verder stokken in de wielen te steken. De Verenigde Staten moeten nu eenmaal heer en meester blijven in de wereld. Het opkomende Europese imperialisme moet tegengewerkt worden.

In juni houdt de Navo een top in Istanbul. Daar staat dan weer een 'initiatief tot samenwerking met het Midden-Oosten' op de agenda. Het ziet er dus naar uit dat de Navo terug wat meer op de voorgrond zal komen via een vorm van zogenaamd multilateraal beheer van de regio, na de enorme problemen die gepaard gaan met de inval en bezetting van Irak. Wij blijven de onmiddellijke ontbinding van dit bondgenootschap eisen. Het gaat immers om een vulgair vreemdelingenlegioen ten dienste van het imperialisme.